

Független Magyarország

Egy száma: **1500** korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Mátvás király-tér 8. szám.** Telefon-szám: 984.

Feladó szerkesztő: **FODOR KÁROLY**

Előfizetési árak:

Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám: **1500** korona

Gazdanap Jánoshalmán.

Holnap, 25-én tartják meg Jánoshalmán a gazdanapot, fővendégekül gróf Zichy Gyula kalocsai érseket kérték fel. Zichy érsek most levélben értesítette a gazdanap rendezőségét, hogy a fővendégséget elfogadta s azon vagy személyesen jelenik meg, vagy akadályoztatása esetén helyettesít fog küldeni.

A rendezőség áll dr. Alföldy Béla és dr. Marschall Ferenc nemzetgyűlési képviselők, Baluk Gyula főispánból, gróf Zichy Gyula érsekből, dr. Szabovlyevics Dusán alispánból, herceg Boncompagnie Ludovici Józsefné, herceg Boncompagnie Ludovici Boncompagnon és gróf Sanmartino di Valperga Henrik nagybirtokosokból, Purgly Emil, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnökből, azonkívül a rendezőségben van Kuluncsich Viktor főszolgabíró, Bárány Károly kir. erdőfelügyelő, Dági András hiteltörv. elnök, Diéna Benő kir. kertészegéd isk. igazgató, Draskovics Ödön uradalmi főintéző, dr. Gesztihelyi Nagy László mezőgazdasági kamarai igazgató, Kiss János gazdakövi elnök, Klanszky Ferenc apátplébános, Körmendy Péter vm. gazd. főfelügyelő, Medveczky Károly nagybíró, Molnár József Hangya szöv. elnök, T. th István érsek-uradalmi intéző, Rieger Gyula kir. állategészségügyi fő elügyelő, id. Szuhancs István kath. kör. elnök és Zschi István ker. szoc. egyet. elnök.

A vendégek nagy része ma, szombaton este érkezik meg s ezeket ünnepélyesen fogadják.

Az összes egyesületek és Leventék díszcsapata zászlók alatt a Gazdakör előtt gyülekeznek s onnan az állomásra vonul ki. A vonat érkezése után a vendégek kíséretében újra a Gazdakör elé mennek, ahol Marschall, a kerület képviselője beszédet mond. Utána a vidéki vendégek az Uri Kaszinóban ismerkedési estélyt rendeznek.

A Baja felől érkező vendégek vasárnap reggel 8 órakor a rendezőbizottság fogadják. Vasárnap délelőtt negyed 9 órakor ünnepi mise, utána az iskola udvarán, rossz idő esetén az Uri Kaszinóban kezdetét veszi a gazdanap, amelynek programját már közöltük.

A nagygyűlés elnöke dr. Szabovlyevics Dusán alispán. A nagy

gyűlés után társas ebéd lesz Dági Pal vendéglőjében.

Vasárnap délután 3 órakor a község háza tanácstermében és Marschall képviselő előtt, mint Borota község díszpolgárai előtt, Borota képviselőtestülete tiszteleg. Esze a még ott maradt vidéki vendégek tiszteletére az Uri Kaszinóban zártkörű vacsora lesz.

Az elmaradt miniszteri beszámoló.

A F. M. tegnap jelentette már, hogy dr. Valkó Lajos kereskedelmi miniszternek holnapra, 25-ikére tervezett bajai útja elmaradt. A rendezőség külön pakátot adott ki, amelyben érte a nagyközönséget, hogy Baja város követe elhalasztotta bajai beszámolóját november 8-ára, amikor dr. Vass József h. miniszterelnök, népjóléti és munkügyi, valamint dr. Bud János pénzügyminiszter is le fogják kísérrni Bajára. Azonkívül a két miniszteren kívül még több képviselő is le z Baja város követne kisérteben.

A Független Magyarország munkatársának dr. Valkó Lajos kereskedelmi miniszter utjának elmaradásáról ezeket mondotta Baluk Gyula főispán:

— Dr. Valkó Lajos miniszter most nagyon el van foglalva országos horderejű problémák elintézésével, amik évtizedekre fogják megállapítani az új Magyarország irányát. Az első terv szerint a miniszternek szombaton délután kellett volna érkeznie, de nagyfokú elfoglaltsága miatt — éppen most még csak egy napot sem szakíthat magának, hogy Baja város közönségével vegye fel a nexust — vasárnapra toltta ki érkezését. Most pedig szombaton dében telefonon értesített a kereskedelmi miniszter, hogy újabb sürgős ügyek miatt még kitolódik bajai útja két héttel, amikor azután dr. Vass népjóléti miniszter és dr. Bud pénzügyminiszter is lekísérik. Az első terv az volt, hogy gróf Bethlen

István miniszterelnök is lekíséri, de ezt a tervet is megdöntötte az, hogy a miniszterelnök ideje is drága és még csak egy napot sem tölthet most távol a fővárostól. A pénzügyminiszter magyar valutáris és adóügyekről, valamint a tisztviselőkérdésről fog nyilatkozni Baján.

A miniszter figadlatási programj egyébként ugyanaz lesz november 8-án, mint ami holnap lett volna.

Dette Jánost kiutasították Szabadkáról.

Dette János drt, a Bács megyei Napló vezércikkíróját tegnap kiutasították Szabadkáról azzal az indoklással, hogy Dette, mint emigráns újságíró beleavatkozott Jugoszlávia belügyeibe.

Dette még tegnap átszállították Horgosra, ahol átteszik magyar területre. Tudósításunk további része jelenti, hogy a szabadkai csendőrség ebből az alkalomból maga elé idézte az összes Szabadkán élő emigráns újságírókat.

Dette a háboru alatt Szeged város tisztí főügyeje volt, a Karolyi forradalom idején pedig a város kormánybiztos főispánja. Megjegyezzük, hogy Dettét már egy ízben kiutasították Szabadkáról, csak hogy akkor Auszriába szállították. Később a jugoszláv belügyminiszter beavatkozása folytán visszatérhetett Szabadkára.

Hét malom égett le a nyár óta Alsó-Bácskában.

A jugoszláv malomégekéből, úgy látszik, rendszer lesz, hiszen alig van már a nyár óta hét, amikor újabb és újabb tüzesetről ne kellene számot adni. A nyár óta Szabadkán négy malom égett le: Kokán Bertalannak és Pollák Arthurnak egymástól nem nagy távolságban levő malmai a Vesselenyi (jelenleg Pajó Kulundzsi-ceva-utica) uccában, Berger Jakab maima a Halasi-uton és a Margit műmalom a Bercsényi uccában. Temerinben a múlt héten kigyulladt a 23 év óta fennálló, egy vagonos őrikképességű D. trich-féle gőzmalom és teljesen leégett. Elpusztult a raktár is a benne levő gabonával és liszttel együtt. A kár egy millió dinár.

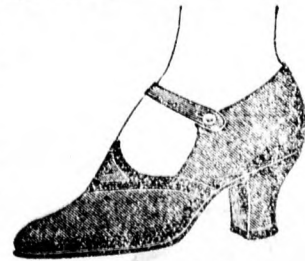
Az elmúlt hónapokban Nagybescskereken is leégett egy malom, most pedig aranylag rövid időn belül bekövetkezett a hetedik nagy malomégek is a Délvidéken. A napokban Kollár János kizsácsi malma pusztult el tüzevesz következtében. Kollár kéthárom hét előtt 2.300.000 dinárra biztosította a malmát. Az intézet viszontbiztosítás akarta magát fedezni, de visszautasították. Erre az intézet is behatáiban kezdett érdeklődni Kollár iránt és megtudta, hogy a malom, amely hónapok óta üzemen kívül áll, már többszörösen túl van biztosítva és egyébként sem ér többet fél millió dinárnál. Erre ajánlott levélben közölte a biztosító társaság Kollárral, hogy a biztosítást az nap déli 12 órától kezdve törölte. Ugyanaznap Kollár estefelé a malom előtt együtt sétálgatott a Kizsácsi községi jegyzővel és ekkor történt, hogy az üzemen kívüli álló malom kigyulladt és bár legott megkísérelték az oltást, az nem sikerült és a malom porrá égett.

A nyomozás során súlyosan terhelő momentumok merültek fel Kollár ellen és ezért latarióztatták

Tartós! Elegáns! Kényelmes viselet!

a jó „Kattarinka-cipő”

Sláger árak: Női francia fekete félcipő lakk díszel — — — — K 210.000
Férfi fekete cipő (garantált minőség) — — — — K 250.000

Telefonszám: 206

BAJA, br. Eötvös ucca 2. sz.

Lázár Sámuel

Vörösmarthy ucca 8. sz
(Központival szemben.) Tel. 272.

<p>OPTIKA</p> <p>szemüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencsékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek.</p>	<p>FÉNYKÉPÉSZETI</p> <p>cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképezőknek külön nagyban osztály. Gyári árákból nagy árengedmény.</p>	<p>SPORTSZEREK</p> <p>footballok, futballi cipők, vívófelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. stb. A világhírű Liga-Scrum készítmények délmagyarországi egyszerveztésére.</p>	<p>RÁDIO KÉSZÜLÉKEK</p> <p>s alkatrészek, villamosság anyagok, erős és gyengeáramú szerelések legolcsóbb napi áron.</p>
---	---	---	--

Betegápolási cikkek, gummiárak, kötszerek „Tetra” Hygienikus babakelengyék nagy választékban. Szabadalmazott „Compress” hashóidők mérték után készülnek.

A bajai színházi publikum.

Valahányszor egy szintársulat Bajáról eltávozik, mindig és untalan azt kell hallanunk, hogy Baján nagyon rossz színházi város, itt a színigazgató csak ráfizethet és ide csak azért jön, mert máshol nem tudott e helyezkedni. Mi mindig és folyton azt hirdettük és hangoztattuk, hogy rosszul szervezett és kis társulat nem számíthat tényleg a bajai közönség támogatására, mert a közönség szórakozni és jó előadást meg a színházba élvezni. Szánalomból elmegy az ember egyszer-kétszer, de állandóan nem.

A most távozott társulatról meg kell állapítanunk, hogy elsőrangú volt, kiváló előadásokat produkált. Lássuk hát, milyen mértékben honorálta a publikum ennek a társulatnak a törekvéseit.

A társulat játszási engedélye körül zavarok voltak és a publikum nem volt biztos benne, mikor játszanak. Így történt, hogy a szezon tényleges megkezdése elején nagyon üres ház volt. Aztán belemelegedett a közönség.

A tavaszkor alaposan lejátszott Nótás kapitány két felt házat eredményezett. A Marica grófnőt tavaszkor vagy hatszor játszották és most megint zsufolt házat vont. A Nóta vége hat zsufolt ház előtt zajlott le. Közbe jöttek a zavarok, a publikum kedvét veszítette és így a Nóta vége már csak félig felt házakat hozott. A Régi jó Budapest zsufolt házak előtt ment. Végeredmény: egy 4 hetes szezon, amelyből egy hét vacillálással felt el, 200 millió koronás jövedelmet hozott és amellet még igen sok olyan szelvény forgott közkezen, amelyekért a direktió bevásárolt és így ezek nem számítanak készpénz bevétel. Ilyenformán Bajáról nem lehet állítani, hogy rossz színházi város.

U-R-A-N-I-A M-O-Z-G-Ó

Szombaton délután 6 és este fél 9 órakor.

HAT NAP. Tragédia 9 felvonásban. Megrázó drámai jelenetek. **BIGAMIA.** Egy fiatal asszony drámája 7 felv. 16 éven felülieknek

Vasárnap délután fél 4, este fél 9 órakor.

Az álmok rabszolgája. Kalandor dráma 7 felv. Ezt megelőzi: Zavaros zürzavar. — Séta Hoolyvodban. — Sic és a kenguru.

Villany-és mozi-ügy Bácsalmás közgyűlésén.

A jövő héten Bácsalmás község képviselőtestülete közgyűlést tart, amikor tárgyalásra kerül a villanyvilágítás ügye. Mondanunk sem kell, hogy a bácsalmási villanyprobléma bennünket, bajait is érdekel, mert hisz a villanynak Bajára való bevezetésével az a nagyszabású üzleti terv is előtérben áll, hogy Baja város hasznosítani akarja a Bajára, valamelyik bánya centraléjából vezetett áramot és villannyal el akarja látni az összes bácskai községeket. Valamit kellene itt már is tennie a városnak, nehogy Bácsalmás megelőzze Baját és utóljára ne reflektáljon a bajai áramra.

Mindenesetre érintkezésbe kellene lépni Bácsalmással és valamilyen megállapodásra jutni a községgel, hogy várjanak.

A másik fontos ügy a bácsalmási képviselőtestület előtt a mozi-ügy. A képviselőtestület e dt több értékes ajánlat van és a község jövedelmeinek gyarapítása szempontjából nem lehet halogatni a a jövedelmező moziengedély kiadását.

Erős vitára fog a kalmat adni az a tárgy, hogy a nyilvános betegápolási pótadóban és gyermekgondozási költségek fedezésére évente 444 millió koronát vetett ki a községre a vármegye.

Páris város tanácsa január 1-től teljesen megakarja szüntetni a városban a lovak használatát azzal, hogy gátolják a forgalmat.

— Voltunk Versaillesben megtekintettük Billancourthan a Renaud autógyárat, 28.000 munkás dolgozik itt (közöttük sok magyar is) s naponta 250 autó készül el.

— Legszebb párisi emlékeim közé tartozik a következő: Párisban a város tisztelőinkre műsoros estét adott. A műsor megkezdődött már, amikor Páris katonai parancsnoka, egy félkarú ábornok megérkezett. A közönség mikor meglátta, tapsolni kezdett s meleg öszinte mód ünnepelte. Szép volt, megható... nálunk ez ismeretlen, pedig de szép. A győző francia nép becsüli hőseit.

LEGJOBB

LICHTMAN

BALLY

CIPOKET

legolcsóbban árusítja Baján
Fischer Pál divatüzlete.

Sár-, hó- és házcipők
n a g y választékban

Nézze meg kirakatainkat!

Milyenek a franciák?

Párisi meglátások.

Nendwich Andor pécsi polgármester szintén most jött vissza Párisból s ez alkalomból ezeket a megfigyeléseket közölte:

— Érdekes megállapításunk, hogy a híres francia udvariasság nem létezik többé. A párisi ide-

genkedéssel viselkedik az idegenekkel szemben s nem rokonszenvez velük, különösen pedig a magyarokkal szemben nem viselkednek szeretettel. Udvariasságot, előzékenységet Párisban sehol sem tapasztaltunk.

— Reudkivül meglepett az a nagy és határtalan szeretet, amellyel Párisban általában a gyermekeket körülveszik. Hatalmas parkok állanak a gyermekek rendelkezésére, ahol egész nap ugrálhatnak, játszhatnak. A párisi utcának életveszélyes forgalmát a rendőr egy pillanat alatt megállítja, ha egyik oldalról a másikkra gyermekek akarnak átmenni.

— Lovat Párisban ritkán látni már, ezzel szemben az autóknek ezrei nyúzógnak a boulevardokon. Rendkívül érdekes, hogy

ARION

fogkrém, fogpor
fehérit!

üdit!
konzervál!

A mai kor legelőkelesebb fogkrémje és hogy erről meggyőződjék, fáradjon be Baján az A p o l l ó-illatszertárba, hol ingyen kap egy próbatubust. Ha egyszer megpróbálja, sohasem használ mást.

HIREK.

— A munkásbiztosító-pénztár egészségügyi ellátása. Ifkovics János, a bajai munkás biztosító pénztár igazgatója annak közlésére kért fel bennünket, hogy a munkásbiztosító a tudóbbbetggondozó fenntartási költségeihez nem havi egy, hanem havi két millió koronával, az anyja és csecsemővédő intézet fenntartásához pedig havi 1,600.000 koronával járul hozzá.

Csütörtökön délelőtt megnyit

a képkiallítás

a Nemzeti Szálloda nagytermében.

-0-

-0-

-0-

-0-

üzlet, vag hely bel hely kére

Száraz tüdő - felelősség - tüdőgyógyászat - telefon: 238

Ugyan és

200.000 koronás havi

Ba ma am

Bpe

szám.

viz-

vidé-

s

e

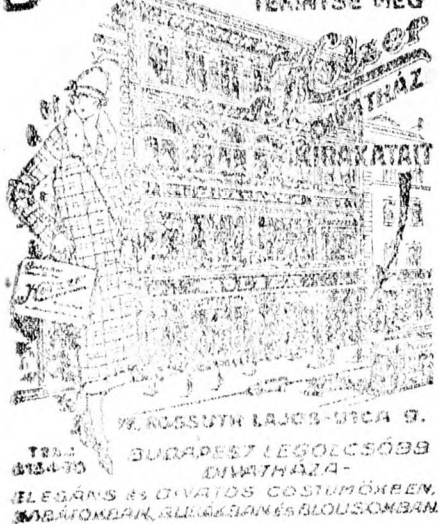
Építőmesterek és építetők figyelmébe!

szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb tetőfedőanyaga
 fagyálló, tűzálló, vízátthatlan allando raktár és egyedárusítóhelyen
 Eladó Bajai Malmépitő és Mezőgazdasági Gépraktár
 Baja, Cifussz Ferenc ucca 44. (Schmidt gépgyár épületében.)

BUDAPESTRE UTAZTÁBAN
TEKINTSE MEG

17. ROSSUTH LAJOS-UTCA 9.
 BUDAPEST LEGŐLCSŐBB
 DIVATÁZÁSA
 ELEGÁNS ÉS DIVATOS COSTUMÖRKEN,
 SZABÓMUNKÁK, KÉZMŰKÉSZÍTMÉNYEK ÉS BLOUSONOKBAN.

Egy poltírozott komplett hálószoba

és egyéb különféle bútor eladó. — Özv. WOLLNER ADOLFNÉ Péter Pál u. 6.

Eladó uri ház.

Elköltözés miatt eladó a Szent Antal ucca 9. sz. alatti **uri lakóház,** továbbá ugyanott olcsón eladó egy nagyobb **Meidinger kályha.**

Értekezni lehet: Szent Antal ucca 9. sz. alatt
 Telefon 193

Naponta friss Kóser virstil és felvágottak.

Elsőrendű **Crème likőrök** minden izben, egy literes gyönyörű üvegben **65.000** korona.

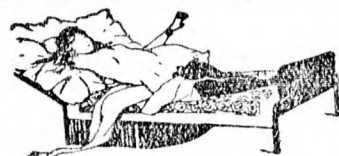
Gerbeaud különlegességek nagy raktára **Boros és Grosz-nál.**
 Telefon: 270.

A világhírű szabadalmazott **SCHÖBERL-ÁGY**

felülmulhatatlan.

Schöberl Róbert budvari butorgyárosnál

Éjjel ágy!

Nappal fotel! Budapest, IV. ker. Haris-köz 4. szám.

Salamon Sándor

Elvált lokomobiloknak magánjáróvá, benzín-üzemű gépeknek szivó-gázzá való átalakítást, mindentéle gépek szak-szerű javítást, henger-fúrások, tengelyek kő-szítésgolyós csapágyra való átalakításokat, ma-lomhengerek rovátkolá-lását, autogen hegezt-tést stb. legolcsóbb árban szavatosság mellett.

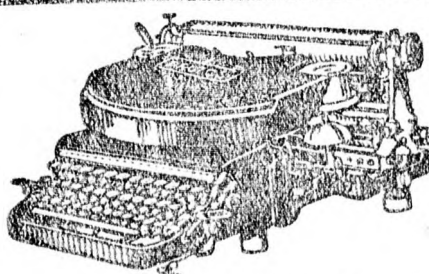
mezőgaz-dasági gépgyár, gép és mű-szaki ke-reskedés

Baja,

Vörösmarthy Mihály ucca 3.

Telefon: 107.

Ajánl mindenféle mező-gazdasági gépeket: ford-son traktorokat, mely szánt, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegyű ekéket, eredeti Union Drill vetőgépeket stb., mindentéle műszaki cik-keket, gép és hengerolaj, benzín, cséplőgépro-ták, eredeti Böbler dob-son, legjobb tejspara-torokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

Fränkel

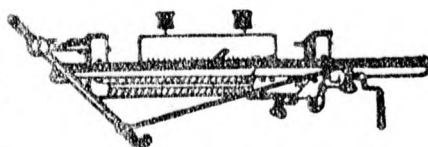
és

Horváth

mechanikai műhelye Baja.

Kerékpárok, **Phönix** varrógépek, **Mühl-hauseni** kötőgépek, **Protos** írógép kép-visele, szakszerű beszerzési forrása és javítása.

Csapágyesztergá-lyozási készülékek. Kedvező fizetési feltételek mellett.

Eladó 2 db perzsa sző-nyeg, egy fehér há-lószoba, konyhaberendezés és gyermekágyak. **Kulcsár** Szent György ucca 23.

Koszoruk, csokrok élővirágból,

vagy tartós zöld anyagból egyszerűbb és a legdíze-sőbb ízléses kivitelben. Mindenazentekrees egyéb alkalmakra a

bajai m. kir. kertész-segéd iskolánál

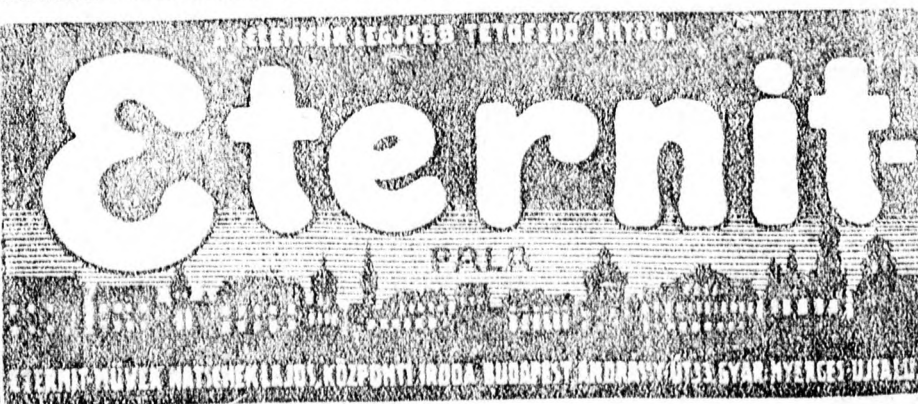
a legelőnyösebb árban kaphatók, illetve elője-gyezhetők. — Ugyanott jutányosan beszerzhetők levágott és cserepes virá-gok, valamint őszi kiülté-tésre alkalmas évelő és szegély növények, virág palánták és tövek nagy választékban.

Telefon szám: 56

Szabó Géza puskaműves

Elvált mindennemű fegyvermunkát, u. m. agyazást, berakást és a legkomplicáltabb javításokat teljes garan-ciával.

Baja, halpiaccal szemben. Uj fegyverek raktáron. Tanonc felvétetik

Uzvanott különleges vörös lenyő és borovi áru jutányos áron beszerzhető.

Valódi Hatzek-fele **Eternit-pala** árusításával csakis **Goldclmidt Lajos** lakóház-déne (Sugovics-part, Schleichertelep mellett) egyedárusító van meg bizva Baja és környéke részére. — Minden darab Eternit dombor-betűvel van ellátva.